

bliver en frivillig Sag, om der paa Landet skal læres Gymnastik eller ikke.

Hammerich: Jeg har alene veist mig for at udtale, at den hele Discussion har maattet gjøre paa mig et særdeles nedstemmende Indtryk (Munterhed). Ja, de maae see saameget, som de ville, mine Herrer, det bryder jeg mig ikke noget om; jeg vil udtale min Mening og spørge, om man har betænkt, hvad Frihedens og Rigsdagens Modstandere ville sige, naar de see denne Discussion. De ville sige: Her har et Folk faaet Friheden, som ikke kender sine Pligter.

Kjør: Jeg skulde meget ønske, at det ærede Medlem som Præst og Sjælesørger vilde føle sig kaldet til paa et andet Cnemærke, og da navnlig paa det aandelige, at gjøre flige Bemærkninger, og da lade Følgerne derfra gaae ud til alle Egne, for at oplive Folk i denne Henseende. Denne Art Sager, vi her have under Forhandling, skulle vi nok selv maaelig kunne magte, uden at behøve Andres Hjælp dertil.

Formanden: Jeg kan ikke ansee det for at være rigtigt at gjøre saadanne specielle Henvisninger til Medlemmers Stilling udenfor Salen.

Kraiberg: Egeoverfor den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns 8de Valgfreds (Nimestad) maa jeg være meget forsigtig; thi jeg har oplevet, at en Udtalelse af mig har havt den store Vægt for ham, at han pludselig bestemte sig til at sige Ja til det, som han før vilde sige Nei til. Jeg skal derfor ikke indlade mig paa at høre mig saaledes, at mine Udtalelser skulde ogsaa denengang have en saadan Indflydelse paa ham. Jeg kan naturligviis ikke med Bestemthed sige, i hvor høj Grad dette Lovforslag, hvis det blev ophøiet til Lov, vil indvirke paa Tilstanden rundt omkring i Landet; men jeg er overbevist om, at det vil bidrage til, at Gymnastikundervisningen blev afflattet i mange Steder, om i alle, veed jeg ikke. Det er min Mening, at der vil være de

Steder, hvor Forholdene kunne være af en saafæregen Natur, at den vil blive bibeholdt. Naar der er hentydet til, hvad Modstanderne navnlig af Friheden ville sige, naar de høre, hvorledes denne Sag er bleven debatteret, saa er jeg rolig; thi jeg er overbevist om, at man maa sige, at det er et Bevis paa, at Folket er modent til Friheden, da det vil, at Friheden ikke blot skal staae paa Papiret, men gaae over i Livet; og det er en rigtig Frihed, at et Sogneforstanderskab kommer til at tage Bestemmelse om en Sag af en saadan Art og Betydning som dette Ansliggende.

Ischering: Det ærede Medlem for Veile Amts 3de Valgfreds (Hammerich) sagde, at man vilde sige i Anledning af denne Forhandling, at her var et Folk, som havde faaet Friheden og ikke gjorde sin Pligt. Jeg vilde ønske, at det ærede Medlem vilde sige os, hvori denne Pligtforsømmelse ligger. Jeg har ikke hørt et eneste Ord, som kunde bringe til at troe, at der ligger nogen Pligtforsømmelse i, at man lader Folket styrke sine Arme ved Brugen af Møggrebe og Høtve, istedetfor at staae og høre dem, og at man lader dem øve deres Muskler til nyttigt Arbejde istedetfor at bruge Tiden til at dreie dem og give dem en kunstig Udvikling, og det indenfor en Alder, hvor det hele Spørgsmaal egentlig er uden mindste Betydning og uden al Betydning med Hensyn til det hele Udviklingsvæsen; thi her er kun Spørgsmaal om Alderen fra det 12te til det 13de Aar. Hvor er dog den Gymnastikundervisning, som kan afvindes i Skolerne til det 12te og 13de Aar, for smaa Børn; for Alrobaternes Børn kan det vindes fra den tidlige Ungdom af, fra Børnene ere ganske smaa; men for Børn, der senere hen i Livet snart skulle erhverve deres daglige Brød, har det Intet at betyde. Disse høje Talemaader om Pligtforsømmelse ere derfor ikke her paa deres rette Sted; men jeg gad dog nok vide, hvad det er for en Pligt, vi have forsomt.

Nimestad: Jeg skal blot gjøre den Bemærkning, at det slet ikke var Forslagsstillerens Udtalelser, jeg lagde nogen Vægt paa, det var